

1934/53

KALANDUS- SEADUS

ÜHES

KALAPÜÜGI SEADUSEGA

KALANDUSKOJA VÄLJAANNE NR. 2.
TALLINN, 1938.

-76980

KALANDUS-
SEADUS

ÜHES

KALAPÜÜGI SEADUSEGA

27264.

KALANDUSKOJA VÄLJAANNE NR. 2.
TALLINN, 1938.

2.

Trükikodä J. Roosileht & Ko

A-13253

i 3325882x

KALANDUSSEADUS

(RT 1938, 60, 588)

I.

1. peatükk.

Kalapüügiõigus.

§ 1. Kalapüügiõigus on:

- 1) Eesti territoriaalmeres ja Peipsi, Lämmi ja Pihkva järves igal Eesti Vabariigi kodanikul. Põllutööministril on õigus korraldada oma määrusega angerjapüüki sügavveemõrdadega, kuulates ära Kalanduskoja seisukoha;
- 2) kõigis teistes veekogudes kaldaomanikul temale kuuluva kalda pikkuses. Kui mõni veekogu või selle osa on kaldaäärse kinnisvara koosseisust eraldatud või mõnes veekogus

või selle osas on kalapüügiõigus üle läinud isikule või asutisele, kes ei ole kaldaomanik, siis on kalapüügiõigus säärastes veekogudes vastavas ulatuses sellel isikul või asutisel, kelle kasuks veekogu on eraldatud või kellele kalapüügiõigus on üle läinud. Seesugustel isikutel ja asutistel on kalapüügi suhtes samad õigused ja kohused, mis kaldaomanikul on käesoleva seaduse järgi.

§ 2. Paragrahvist 1 tehakse järgmised erandid:

- 1) igal Eesti Vabariigi kodanikul on õigus kalu püüda Võrtsjärves Põllutööministri määruses ettenähtud püügiriistadega ja ulatuses;
- 2) igal Eesti Vabariigi kodanikul on õigus kalu püüda käsiõngega (vibuõng, mänguõng, spinning, lant) Pärnu jões merest Sindi paisuni, Narva jões, Koiva jões, Emajões Peipsi järvest Võrtsjärveni, Pljussa

jões, Rosona (Rossona) jões, Pirita jões merest kuni esimese kärestikuni, Nasva jões ja Vörtsjärves.

Välismaalastele annab kalapüügilube Eesti territoriaalmeres, Peipsi, Lämmi ja Pihkva järves, ühiskondlikes vetes ning riigile kuuluvates veekogudes Põllutöoministerium.

§ 3. Üleujutatud maa-alal kuulub kalapüügiõigus sisevetes maaomanikule ja veekogu kalapüügiõiguslasele, kuid viimane võib viibida üleujutatud maa-alal ja püüda seal kalu ainult maaomaniku loaga.

Vee taganemisel maalejäänud kalad kuuluvad maaomanikule. Viimane ei või teha üleujutatud maa-alale seadiseid, mis takistavad kalade tagasiminekut veekokku.

§ 4. Käesoleva seaduse eeskirju kohaldatakse ka vähile võrdselt kalaga.

2. peatükk.

Kalapüügiõiguse teostamine.

§ 5. Kalapüügiõigust teostavad:

1) riigi-, omavalitsus- ja muud

avalikõiguslikud asutised — kas väljarentimisega või tähtajaliste kalapüügilubade andmisega, kusjuures välja rentida võib ka enampakkumiseta;

2) juriidilised isikud — kas väljarentimisega või tähtajaliste kalapüügilubade andmisega või oma liikmete kaudu. Tähtajalisi kalapüügilube võivad nad välja anda ainult Põllutöoministeriumi nõusolekul, välja arvatud load kalapüügiks käsiõngega ja vähipüügiks;

3) teised isikud isiklikult ainult kodukondsete kaasabil või väljarentimise teel. Peale selle võivad nad anda tähtajalisi lube vähipüügiks ja käsiõngega kalapüügiks väljarentimata veekogudes.

§ 6. Kalapüügiõiguste väljarentimist võib teostada ainult selleks moodustatud kalapüügi piirkondadena.

Riigi poolt moodustatud kalapüügipiirkonnad on riigi kalapüügipiirkonnad, kõik teised — era-kalapüügipiirkonnad.

§ 7. Kalapüügipiirkond peab sisaldama vähemalt kas ühe järve või katkestamata 1000 jooksvat meetrit voolavat vett selle veekogu terves laiuses. Erandeid neist nõudeist võib lubada Põllutööministeerium.

Kalapüügipiirkonda võib suurendada uute veekogude juurdeliitmise või piirkonna laiendamise teel.

§ 8. Era-kalapüügipiirkonna registreerimiseks esitatakse vastav avaldus piirkonna asukoha linna- või vallavalitsusele. Avaldus peab sisaldama piirkonda kuuluva veekogu või veekogude täpse asukoha äramääramise ja kandma piirkonna veekogu kaldaomanike allkirju.

Uute veekogude liitmisel juba olemasoleva piirkonnaga talitatakse sama korra järgi.

§ 9. Riigi kalapüügipiirkonnad registreeritakse Põllutööministeeriumis, era-kalapüügipiirkonnad aga

selles omavalitsuses, kelle piiridesse kuulub piirkond tervikuna või suurem osa sellest.

Kui vähemalt pool piirkonna veekogust kuulub riigile, siis registreeritakse piirkond Põllutööministeeriumis, vastasel korral aga — vastavas omavalitsuses.

Kalapüügipiirkonna registreerimisel on linna- või vallaomavalitsusel õigus võtta registreerimismaksu 5 krooni igalt piirkonnalt.

§ 10. Kui kalapüügiõigus veekogus kuulub mitmele kaldaomanikule ja piirkonna alammäära moodustamises ei ole jõutud kokkuleppele, siis võidakse seda veekogu kalapüügipiirkonnana registreerida sel juhul, kui piirkonna moodustamist pooldavad kaldaomanikud, kellele kuulub vähemalt $\frac{3}{4}$ moodustatavast piirkonnast.

Põllutööministeerium võib lubada kaldaomanikul kalapüügipiirkonna liikmeskonnast välja jääda, kui on näha, et vastav isik ise arviliselt hoolitseb kalanduse arenda-

mise eest või tema kinnisvara väärtus püügipiirkonda arvamise tagajärjel tunduvalt väheneb.

§ 11. Kalapüügipiirkond kustutatakse registrist § 8 ja 10 ettenähtud püügiõiguslaste poolt esitatud kirjaliku avalduse põhjal. Samas korras võib Põllutööministeerium või omavalitsus, vastavalt sellele, kumb registreeris piirkonna, lubada piirkonnast lahutada üksikute püügiõiguslaste veealasad, kui selle läbi piirkond ei vähene alla ettenähtud normi (§ 7).

§ 12. Kalapüügipiirkonna väljarentimine võib toimuda ainult rendilepingu alusel, mis vastab käesoleva seaduse § 24 p. 8 alusel antud eeskirjadele. Rendileping sõlmitakse vähemalt 6 aastaks. Piirkonna muutmise korral muudetakse vastavalt ka piirkonna rendilepingut.

Kui rendileping ei määra teisiti, siis on piirkonna rentnikul õigus tasuta välja anda tähtajalisi vähipüügi- ja käsiõngega kalapüügilube. Tasulisi kalapüügilube võib rentnik an-

da ainult rendileandja nõusolekul.

§ 13. Kui kalapüügipiirkonna rendileandmine ei toimu kaldaomanike lahkavamuste tõttu, siis võib säärase piirkonna välja rentida Põllutöoministeerium, kui selleks avaldavad soovi kaldaomanikud, kellele kuulub vähemalt $\frac{3}{4}$ piirkonnast. Sel korral saavad kaldaomanikud makstavast rendist 75%, kuna 25% kantakse Kalanduskapitali.

§ 14. Põllutöoministeeriumil on õigus lubada kalandusjärelevalve teostajail tasuta püüda kalu käsiõngega riigile kuuluvail väljarentimata veekogudel ja neil väljarenditud veekogudel, kus käsiõngega kalapüügi lubade andmise õigus on jäetud Põllutöoministeeriumile.

3. peatükk.

Kalakaitse.

§ 15. Kalu ei või püüda:

- 1) lõhkevate, mürgiste, kalu uimastavate ainetega ja tulirelvadega;

- 2) ahingute (västarde) ja teiste riistadega, mis kalu välispidi haavavad, välja arvatud konksud, mida tarvitatakse püütud kala maandamiseks, ja käsiõnged;
- 3) kudemispaikadel abinõudega, mis hirmutavad kudevaid kalu või hävitavad sugutatud kalamarja;
- 4) püügiriistadega ja püügiviisidega, mis Põllutööministri määrustega on keelatud üksikuis veekogudes või nende osades;
- 5) paisude avaustes ja kalatrepidel.

§ 16. Keelatud on püüda, hoida, ümber töötada, müüa, osta ja ühest kohast teise vedada lõhesid (*Salmo salar* L.) alla 50 sm, angerjaid (*Anguilla vulgaris* L.) alla 45 sm, iherusi (meriforell, norjas — *Salmo trutta* L.) ja kohasid (sudak, *Lucioperca lucioperca* L.) alla 35 sm, siigu (*Coregonus lavaretus* L. et *Coregonus maraena maraenoides*, Polja-

kov) alla 30 sm, jõeforelle (*Salmo fario* L.), vimbu (*Vimba vimba* L.), haug (*Esox lucius* L.), linaskeid (*Tinca tinca* L.) ja säinaid (*Leuciscus idus* L.) alla 20 sm, lesti (*Pleuronectidae*) alla 15 sm ja vähke (*Astacus fluviatilis* L.) alla 10 sm.

Mõõt arvatakse kaladel ninaotsast sabaoimu lõpuni ja vähkidel peaastla otsast laka lõpuni.

Kui kalad keelatud ajal või lubamata suuruses satuvad püügiriistadesse, siis tuleb nad viivitamata vette tagasi lasta.

§ 17. Põllutööministeeriumil on õigus lubada teaduslikuks või kalanduse arendamise otstarbeks püüda keelatud püügiriistadega, keelatud ajal ja kohtadel kalu igas suuruses ning neid ühest kohast teise vedada.

§ 18. Jõgedes on noodaga püüd-misel keelatud korraga üle $\frac{2}{3}$ jõe laiuusest läbi tõmmata, niisama on keelatud loomusekohal tarvitada ühel ajal mitut noota.

§ 19. Jõgede süvendamisest ja õgvendamisest tuleb teostajail Põllutööministeeriumile teatada vähemalt üks kuu enne tööde algust. Põllutööministeerium võib nimetatud tööde teostamiseks üles seada tingimusi, millega välditakse kalade massilist hävitamist.

§ 20. Kanalid ja torud, mis vett vesiratastele või turbiinidele juhivad, peavad olema nii korraldatud, et kalad neisse ei pääse. Sissevooluavauste ette tuleb teha võred. Võrekepikeste vahe ei või olla üle 20 mm.

Põllutööministeeriumil on õigus paisude omanikelt nõuda paisudesse kalatreppide ehitamist ja nende korrashoidmist.

§ 21. Keelatud on:

- 1) rikkuda loomusekohti veekogu põhjas või jõesse asetatud takistustega;
- 2) jätta vaiu vette pärast püügi lõpetamist;
- 3) sõita üle kalapüüniste, mis on sisse pandud väljapoole üldist

sõiduteed ja märgitud järgmiselt:

- a) sisevetes tumedavärvilise lipuga, mille pikkus ja laius ei tohi olla alla 20 sm; lipp peab asetsema vähemalt 50 sm üle veepinna;
- b) merevetes rahvusvahelisis kokkuleppeis ettenähtud märkidega või tuledega.

Laevatavais sisevetes peab kalapaadil olema öösel igasse külge paistetv tuli, merevetes rahvusvahelisis kokkuleppeis nõutud märgid või tuled.

§ 22. Seisupüügiriistadega voolavas vees püüdmisel peab vabaks jääma veekogu keskkohas vähemalt $\frac{1}{3}$ veekogu laiusest arvates keskmise veeseisu järgi. Üle terve veekogu laiuse võib kudekalade püügiks kalakasvatuse otstarbel tõket ehitada ainult Põllutööministri loal. Samuti on Põllutööministril õigus lubada kalapüüki terves veekogu laiuses, kui see on otstarbekas veekogu majandamise seisukohalt.

§ 23. Seisupüügiriistadega kalapüüdjad on kohustatud kinnitama püüniste külge veest või jääst väljaulatava lauakese, millel on selgesti märgitud püüniseomaniku nimi ja elukoht.

§ 24. Põllutööministril on õigus:

- 1) otsustada veekogude kaldaile rajada kalasadamaid, maandumis- ja püüniste kuivatamise kohti ning juurdepääsuteid kalapüügi hõlbustamiseks ning selleks vajaduse korral Vabariigi Valitsuse otsusel ette võtta tasulist sundvõõrandamist;
- 2) keelata veekogudesse uute kalaliikide juurdetoomist või nende kalaliikide aretamist, mis on kahjulikud veekogu majandamisele;
- 3) keelata kalavetes koorimata metsamaterjali parvetamist ja hoidmist;
- 4) panna kalade turustamisraskuse korral hindade reguleerimiseks Kalanduskoja ettepanekul kehtima osalist püügikeeldu;

Ex libit. usdy. 1954

- 5) määrata püügiks tarvitavate püüniste silmade alammõõte ja keelata teatavate püünise- liikide kasutamist;
- 6) keelata üksikuis veekogudes püük täielikult või osaliselt kas kõigi või teatavate kalaliikide kohta;
- 7) panna majanduslikult tähtsa- mate ja väärtuslike kalaliikide kohta kehtima üldisi keeluae- gu ning normeerida kalapüüki määrustega;
- 8) panna kehtima eeskirju, mil- lele peab vastama kalapüügi rendileping;
- 9) nõuda, kui see kalanduse hu- vides on tarvilik, kalapüügiõi- guslaselt veekogu majanda- miskava koostamist, selle Põl- lutööministeeriumile kinnita- misele esitamist ja kinnitatud majandamiskava täitmist.

§ 25. Kui paragrahvi 24 p. 9 tä- hendatud majandamiskava antud tähtajaks ei esitata või see jääb Põl- lutööministeeriumi poolt kinnitama-

ta, siis on Põllutööministeeriumil õigus niisuguse veekogu kohta omalt poolt kehtima panna majandamiskava.

Ei täideta kinnitatud või kehtimapanud majandamiskava tingimusi, siis võib Põllutööministeerium teha korraldusi kalapüügi kohta selles veekogus, samuti ka kahjulike kala liikide väljapüüdmise kohta sellest veekogust, kui nende väljapüüdmine oli ette nähtud veekogu majandamiskavas. Väljapüütud kalad müüakse ja müügist saadud summa kantakse Kalanduskapitali arvele.

§ 26. Veekogudes, kus elutseb kalu, on keelatud leotada linu ja kanepit ning juhtida sinna roiskvett.

Erandeid võib lubada Põllutööministeerium, roiskvete juhtimise osas kuulates ära Sotsiaalministeeriumi ja Majandusministeeriumi seisukoha.

4. peatükk.

Kalanduskapital.

§ 27. Kalanduse arendamise ning kalapüügi ja kalakauba kontrolli

teostamise otstarbel asutatakse Põllutööministeeriumi juurde Kalanduskapital, mis moodustatakse:

- 1) Põllutööministeeriumi poolt kalapüügirentidest ja kalapüügilubadelt saadud summadest;
- 2) äravõetud püügiriistade, kalasaagi ja kalasaaduste müügist saadud summadest;
- 3) Kalakauba kontrolli seaduse põhjal laekunud summadest;
- 4) riigieelarvega määratud summadest;
- 5) muudest Kalanduskapitali heaks antud summadest.

§ 28. Kalanduskapitali summasid tarvitatakse:

- 1) kalanduse alal uurimuste teostamiseks ja kalakasvatuse arendamiseks;
- 2) kalakahjurite ja kalahaiguste tõrje teostamiseks;
- 3) kalakaitse teostamiseks;
- 4) kalakauba kontrolli teostamiseks;
- 5) ergutusrahade maksmiseks ka-

landuse arendamise alal osutatud teenete eest;

6) kalanduskirjanduse väljaandmiseks ja levitamiseks;

7) muude ülesannete täitmiseks kalanduse alal.

Kalanduskapitali valitseb Põllutööministeeriumi Põllumajanduse Osakond eelarve alusel, mis kinnitatakse Riigieelarve seaduses ettenähtud korras.

5. peatükk.

Kalapüügi järelevalve.

§ 29. Kalapüügi järelevalvet teostavad politsei, piirivalve ja riigimetsateenijad ning Põllutööministeeriumi poolt selleks määratud isikud.

Peale eelmises lõikes tähendatud isikute on õigustatud kalapüügi järelevalvet teostama püügiõiguslased nende majandamisel olevate veekogude suhtes ja nende poolt volitatud teguvõimsad isikud. Viimased peavad olema varustatud volitaja poolt väljaantud ja vallavalitsuse või politsei poolt tõestatud tunnistusega.

§ 30. Kalapüügi järelevalve teostajail on õigus nõuda igalt kalapüüdjal kalasaagi ettenäitamist ja tõendamist, et tal on õigus sel kohal kalu püüda.

6. peatükk.

Lõppeeskirjad.

§ 31. Käesoleva seaduse eeskirju ei kohaldata kunstlikele kalakasvandustele ega kalatiikidele.

§ 32. Enne käesoleva seaduse jõustumist riigiga sõlmitud kalapüügi rendilepingud kaotavad kehtivuse arvates käesoleva seaduse jõustumisest, kusjuures rentnikele makstakse tagasi tagatisraha ja ettemakstud rent ja tasutakse kalapüügi arendamiseks ja hõlbustamiseks tehtud kulud amortiseerimata osas Kalanduskapitalist, kahtluse korral Põllutöoministeeriumi poolt määratud summas. Kõik teised rendilepingud tuleb ühe aasta jooksul, arvates seaduse jõustumisest, kokkukõlastada käesoleva seaduse ja selle alusel antud määruste eeskirjadega, kui le-

pinguosalised lepingut kokkuleppel samal ajal ei lõpeta.

§ 33. Käesoleva seaduse teostamiseks annab määrusi Põllutööminister. Kalapüügi järelevalve ja süütegude jälitamise osas annab määrusi Põllutööminister kokkuleppel Siseministriga.

II.

Balti Eraseaduse § 1014, 1015 ja 1031 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 1014. Veekogud, mille kasutamine on erilise tähtsusega, tunnustatakse ühiskondlikeks veteks.

Ühiskondlike vete kohta on kehtivad ühisvete kohta käivad eeskirjad, kuivõrd seadus ei määra erieeskirju.

Ühiskondlikud veed on: Narva jõgi, Emajõgi Peipsi järvest Võrtsjärveni, Pärnu jõgi merest kuni Sindipaisuni, Pljussa jõgi, Rosona (Rossona) jõgi, Pirita jõgi merest kuni esimese kärestikuni, Nasva jõgi, Koiva jõgi ja Võrtsjärv.

§ 1015. Ühiskondlikes vetes on vee harilik kasutamine lubatud igaühele, kuivõrd see ei ole kahjulik üldsusele ega riku kaldaomanike õigusi.

Hariliku kasutamise hulka kuulub: veevõtmine, pesupesemine, suplemine, ujumine, hobuste ujutamine, loomade jootmine, paadisõit ja kalapüük eriseaduses ettenähtud ulatuses.

§ 1031. Kalapüük võõrais vetes on keelatud ilma kinnisomaniku või kaldaomaniku loata, välja arvatud eriseaduses ettenähtud ulatuses kalapüük ühiskondlikes vetes.

III.

Balti Eraseaduse § 1036 kaotab kehtivuse.

IV.

Kriminaalseadustiku § 244 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 244. Süüdlast kala- või muus püügis keelatud ajal, kohas või viisil või rikkudes sellekohaseid eeskirju — karistatakse:

arestiga mitte üle ühe kuu või rahatrahviga

mitte üle saja krooni.

Kui keelatud püük süüdlasel oli äriajamiseks või kui ta püüdis kalu mürk- või lõhkeainete abil, siis karistatakse teda:

arestiga mitte üle kolme kuu või rahatrahviga

mitte üle kolmesaja krooni.

Keelatud püügiriistad ja eeskirjade vastaselt püütud kalad ja vähid võetakse ära.

V.

Kriminaalseadustikku täiendatakse § 244¹, 244² ja 244³ järgmises redaktsioonis:

§ 244¹. Süüdlast selles, et ta sellekohase loata hoidis, ostis, müüs, ümber töötas või ühest kohast teise vedas alamõõdulisi või keelatud ajal vastava loata püütud kalu või vähke, karistatakse:

arestiga mitte üle ühe kuu või rahatrahviga

mitte üle saja krooni.

Süüdlase juures leitud alamõõdulised ja keelatud ajal vastava loata püütud kalad ja vähid ning neist valmistatud saadused võetakse ära.

§ 244². Kalapüüdjat, kes süüdlane selles, et ta ei näidanud ette kala- või vähisaaki või keeldus tõendama kalapüügiõigust isiku nõudmisel, kes on õigustatud teostama järelvalvet kalapüügi kohta kehtivate eeskirjade täitmise järele, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle saja krooni.

§ 244³. Süüdlast selles, et ta ilma sellekohase loata leotas linu, kanepit või juhtis roiskvett veekogusse, kus elutseb kalu, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle saja krooni või arestiga mitte üle ühe kuu.

VI.

Kriminaalkohtupidamise seadustiku 4. osa 4. peatüki pealkiri muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

4. peatükk.

Süütegude jälitamise kord metsa, jahi ja kala- ning vähipüügi alal kehtivate seaduste ja määruste rikkumise asjus.

VII.

Kriminaalkohtupidamise seadustiku 4. osa 4. peatükki täiendatakse § 952¹—952⁷ järgmises redaktsioonis:

§ 952¹. Süütegude jälitamine kala- ja vähipüügi alal kehtivate seaduste ja määruste rikkumise asjus toimub üldises korras alljärgnevais paragrahves 952²—952⁷ toodud eranditega.

§ 952². Riigi valdusel olevail vee- kogudel, territoriaalmerel, Peipsi, Lämmi ja Pihkva järvel ja Võrtsjärvel kordasaadetud süütegudes võivad juurdlusi toimetada peale politseiametnike ka metsnikud ja neist kõrgemad riigimetsateenijad ning piirivalve ohvitserid, ametnikud ja kordoniülemad.

§ 952³. Kala- ja vähipüügi järelevalve teostajad, kellel ei ole juurd- luse toimetamise õigust, võivad süü- teolt tabatuid kinni pidada ja neid ühes kala- ja vähisaagi ning püügi- riistadega toimetada ametiisiku kor- raldusse, kes on õigustatud toimetama juurdlust.

Kui kala- ja vähipüügi järelevalve teostajal ei ole võimalik mõnesugusel mõjuval põhjusel süüteolt tabatut, kelle isik on tabajale tuntud või kes oma isikut võib kohapeal tõen- dada, otsekohe toimetada juurd- luse toimetamiseks õigustatud ametniku korraldusse, siis ta võtab süüaluselt ära saagi ja püügiriistad ning teatab viivitamata süüteost juurd- luse toimetamiseks õigustatud ametiisikule, üle andes viimasele ka süüaluselt võetud saagi ja püügiriistad.

Eelmise lõike eeskirjade kohaselt talitatakse ka veekogus leitud seis- püügiriistadega ning nendes olevate kaladega ja vähkidega, kui need püügiriistad on püügiks keelatud või on nimeta.

Paadid ei kuulu äravõtmisele püügiriistadena.

Nimeta püügiriistad antakse omaniku nõudmisel temale tagasi, kui tagasisaamise nõue on esitatud kolme kuu jooksul arvates püügiriistade äravõtmise ajast. Püügiriistades olevad kalad ja vähid jäävad riigile.

§ 952⁴. Süüaluste tabamiseks on kala- ja vähipüügi järelevalve teostajad õigustatud nõudma politsei, riigimetsateenijate ja piiräärseis kohtades ka piirivalve abi.

§ 952⁵. Kala- või vähisaak või nende saadused, mis asja kohtuliku otsustamiseni võivad rikneda või oma väärtuse kaotada, müüakse ära või antakse tasuta heategevaks otstarbeks või hävitatakse juurdlust toimetava ametiisiku poolt — seatud korras ja tingimustel.

§ 952⁶. Kala- ja vähisaagi ning nende saaduste ja kohtuotsusega äravõetud püügiriistade müügist saadud summad kantakse Kalanduskapitali arvele.

Süüaluse õigeksmõistmise korral tasutakse temale kala- ja vähisaagi või nende saaduste äravõtmisega tekitatud kahjud Kalanduskapitali summadest äravõtmisaegse kohaliku keskmise turuhinna järgi.

§ 952⁷. Kala- ja vähipüügi alal kehtivate eeskirjade rikkumise asjus kuulub kohtus süüdistamise õigus üldises korras politseile, süüteost kannatanud kala- ja vähipüügiõiguslasele ning riigi valduses olevail veekogudel, territoriaalmerel, Peipsi, Lämmi ja Pihkva järvel ja Vörtsjärvel kordasaadetud süütegudes ka kohalikule metsaülemale või vasta-piirivalve-rajooni ülemale.

VIII.

Kriminaalkohtupidamise seadustiku § 27 p. 1 toodud süütegude loendit täiendatakse Kriminaalseadustiku § 244¹, 244² ja 244³ ettenähtud süütegudega.

IX.

Käesolev seadus jõustub 1. jaanuaril 1939.

Käesoleva seaduse jõustumisega kaotab kehtivuse Kalapüügi seadus (RT 1923, 43, 64; 1930, 33, 200; 1934, 27, 217 ja 1937, 44, 389) ja Kalakauba kontrolli seaduse § 9 ja 10 (RT 1935, 33, 282).

KALAPÜÜGI SEADUS

(RT 1923, 43, 64; MUUDATUSED:
RT 1930, 33, 200; 1934, 27, 217;
1937, 44, 389)

I. Üldised määrused.

§ 1. Kalapüügi korraldamine ja järelevalve käesoleva seaduse alusel pannakse Põllutööministeeriumi peale, kellel õigus on selleks otstarbeks määrusi välja anda.

§ 2. Kui mitme omaniku päralt olevates vetes korralik kalastus selle tõttu kannatab, et üksikud püügiõiguse osanikud, kuigi ilma kalapüügi seadust rikkumata, ent liig sagedasti ja intensiivselt kala püüavad ja kalade arv ning kalasaak selle tagajärjel vähenema hakkab, siis on Põllutööministeeriumil õigus üksikute püügiosanikkude kaebtuse põhjal asjakohase uurimise järele kalapüüki neis vetes ajutiselt kõigile püügiõiguse osanikkudele ära keelata, nende ette pannes teatava tähtaja jooksul oma vahel kokku leppida

püügi korra kohta, mille alla kõik püügiõiguse osanikud peavad painduma. Kokkulepe peab olema kirjalik ja kõigi püügiõiguse osanikkude poolt alla kirjutatud. Kokkulepe pannakse Põllutööministeeriumile kinnitamiseks ette, kes tema kinnitab, kui ta korraliku kalastuse nõudmistele vastab. Kui püügiõiguse osanikud Põllutööministeeriumi poolt määratud tähtaja jooksul ei ole kokkuleppele jõudnud, siis on Põllutööministeeriumil õigus kalapüüki niisuguses veekogus ehk tema üksikutes osades sundmääruste läbi korraldada.

§ 3. Merel, samuti Peipsi ja Pihkva järvel võivad tasuta püüda kalu ja veeloomi kõik Eesti Vabariigi kodanikud.

II. Keelatud püügiviisid.

§ 4. Kalapüük on keelatud:

a) lõhkevate, mürgiliste ja kalu uimastavate abinõudega;

b) abinõusid tarvitades, mis kalade rahulikule kudemisele kahjulikud on, nimelt: hirmutada kalu mitmesugust kolinat ja lärmi sünnitavate riistadega, milledega lootsikut (paati) ehk vee põhjas olevaid kive vastu pekstakse ja niiviisi kalu võrku hirmutatakse.

M ä r k u s. Põllutööministeeriumil on õigus keelata teataval ajal ja kohtadel püüki västrate (ahingite) ja teiste riistadega, mis kalu välispidi haavavad.

III. Seaduses lubatud püügiriistade kohta käivad määrused.

§ 5. Niidist sõlmitud püünistel (noodad, võrgud, mõrrad jne.) peab silmade küljemõõt kahe sõlme vahel niiskes olekus olema vähemalt: lõhe (*Salmo salar* L.) ja iheruse (meriforelli, norjase — *Salmo trutta* L.) püügiks — 6,5 sentimeetrit, siigade (*Coregonus lavaretus* L. et *Coregonus maraena maraenoides*,

Poljakov), kohade (sudakate — *Lucioperca lucioperca* L.) ja latikate (*Abramis brama* L.) püügiks 4 sentimeetrit, haugide (purikas — *Esox lucius* L.) ja ahvenate (*Perca fluviatilis* L.) püügiks — 3 sentimeetrit, räimede (*Clupea harengus v. membras* L.) ja angerjate (*Anguilla vulgaris* L.) püügiks — 1,25 sentimeetrit, kilu (*Clupea sprattus* L.) püügiks — 1,1 sentimeetrit, meritindi (*Osmerus eperlanus* L.) ja räabiste (*Coreogonus albula* L.) püügiks — 1 sentimeeter, kõigi teiste kalade püügiks — 2,4 sentimeetrit.

Eelmise lõike alla ei kuulu Peipsil tarvitavad tindimõrrad ning mutid ja käesoleva paragrahvi kolmandas lõikes ettenähtud erandid.

Mördadel, mis üle 1¹/₂ meetri kõrged, välja arvatud räimepüügiks tarvitavad, peab silmade küljemõõt olema vähemalt 3,5 sentimeetrit, magedas vees tarvitavail mõrdadel aga, mis üle 1 meetri kõrged — 4 sentimeetrit. Nooda päraotsas võib silmade küljemõõt olla talve-

noodal 2 meetrit pikkuselt ja suve-
noodal 1 meetri pikkuselt 5 milli-
meetrit. Merenooda päraotsa silma-
de küljemõõt ei või olla alla 12 mil-
limeetri.

Põllutööministeeriumi loal võib
erikordadel püüda kalu vähemasil-
maliste püünistega.

§ 6. Vähema kalaliigi tarvis mää-
ratud püügiriistu ei või mitte niisu-
gusel kohal ja ajal tarvitada, et ka
suuremat liiki kalad sellega tunta-
valt suurel arvul välja püütakse.
Tindi, räabise, viidika ja räime noo-
tasid võib teiste kalaliikide püüdmi-
seks tarvitada, kui nende päraotsa
tihedasilmalise võrgu asemele püü-
tava kalaliigile vastav hõredam võrk
vähemalt 5 jala pikkuselt päralõpule
pannakse.

§ 7. Mõrraeadade ja teiste latti-
dest ehitatud püügiriistade lattide
vahe peab vähemalt 2 sentimeetrit
lai olema. Niisama peab vitsmõrda-
del vitsade vahe vähemalt 15 milli-
meetrit olema. Tihedamaid mõrda-

sid võib ainult silmudepüügiks 1. augustist kuni aasta lõpuni tarvitada.

§ 8. Püügiriistadel, mis mitte niidist, vaid muust materjalist tehtud, peab kõige vähem silmade suurus samasugune olema, nagu sellele vastavatel niidist püügiriistadel.

IV. Kalapüügiriistade tarvitamise kord.

§ 9. Keelatud on sõita üle kalapüünistest, mis pandud välja väljaspool üldist sõiduteed ja märgitud järgmiselt:

1) sisevetes tumedavärvilise lipuga, mille pikkus ja laius ei tohi olla alla 20 sentimeetri; lipp peab olema ujuval alusel ja lehvima vähemalt $1/2$ meetrit veepinnast kõrgemal;

2) merevetes rahvusvahelisis meresõidu kokkuleppeis ettenähtud märkidega.

Kalastusepaadil sisevetes peab olema öösel igasse külge paistev tuli, merevetes rahvusvahelisis kokkuleppeis nõutud märgid.

§ 10. Kõik seisupüügiriistadega kalapüüdjad on kohustatud oma püügiriistade külge vee peale lauakesi kinnitama oma nime ja elukoha selgesti ära tähendades.

§ 11. Jõgedes noodaga püüdes on keelatud üle kahe kolmandiku jõe laiusest korruga läbi tõmmata, niisama on keelatud mitu noota korruga ühe loomuse koha peal tarvitada.

V. K e e l u m ä ä r u s e d.

§ 12. 10. maist kuni 15. juunini on järvedes kalapüük keelatud igasuguste tõmbepüügiriistadega, mis niidist tehtud.

M ä r k u s 1. See määrus ei käi Peipsi ja Pihkva järve kohta.

M ä r k u s 2. Erakordadel on Põllutööministeeriumil õigus keeluaega pikendada ehk lühendada.

§ 13. Keelatud on püüda, hoida, ümber töötada, müüa, osta ja ühest kohast teise vedada: lõhesid (*Salmo salar* L.) ja angerjaid (*Anguilla*

vulgaris L.) alla 50 sentimeetri, iherusi (meriforell, norjas — *Salmo trutta* L.) ja kohasid (Sudak — *Lucioperca lucioperca* L.) alla 35 sentimeetri, siigu (*Coregonus lavaretus* L. et *Coregonus maraena maraenoides*, Poljakov) alla 30 sentimeetri, vimme (*Vimba vimba* L.), linaskeid (*Tinca tinca* L.) ja säinaid (*Leuciscus idus* L.) alla 20 sentimeetri, lesti ja kivilesti (*Pleuronectidae*) alla 15 sentimeetri ja vähke (*Astacus fluviatilis* L.) alla 10 sentimeetri.

Mõõt arvatakse kaladel ninaotsast sabaoimu lõpuni ja vähkidel ninaotsast (peaastla otsast) laka lõpuni.

25. oktoobrist kuni 15. detsembriini on keelatud lõhe (*Salmo salar* L.) ja iheruse (*Salmo trutta* L.) püük. Põllutööministeeriumil on õigus lubada keeluajal püüda lõhet ja iherust (meriforelli) kalakasvatuse otstarbeks.

Igasugune vähipüük on keelatud 1. oktoobrist kuni 15. juulini. Põllu-

tööministril on õigus kas üleriiklikult või piirkondade viisi keelata vähipüüki, vähkide hoidmist, ümbertöötamist, ostu-müüki ja ühest kohast teise vedamist kogu aastaks.

§ 14. Lubatud ajal püütud lõhehesid (*Salmo salar* L.), iherusi (meriforell, norjas — *Salmo trutta* L.) ja vähki (*Astacus fluviatilis*) võib keelualjal ainult vastava kontrolli all ümber töötada, müüa, vedada ja hoida. Kuni Eesti ja Läti vahelise kalakaitse ja kalaasjanduse korraldamise konventsiooni art. 7 ettenähtud komisjoni poolt väljatöötatavate määruste maksmapanekuni teostatakse kontrolli Põllutöoministeriumi poolt antavate määruste alusel.

§ 15. Põllutöoministeriumil on õigus teaduslikuks otsustamiseks teatavatele isikutele lubada keelatud püügiriistadega keelatud ajal ja kohadel kalu püüda.

§ 16. Kalu ja vähke alla alamõõdu võib püüda ja elusalt müüa, osta ja ühest kohast teise vedada,

kui nad tiikidesse, järvedesse ehk muudesse veekogudesse kasvatamiseks määratud.

§ 17. Satuvad kalad ehk vähjad keelatud ajal ehk lubamata suuruses püügiriistadesse, siis peab neid viibimata vette tagasi laskma.

§ 18. Mai- ja juunikuul on kalapüügi juures müta tarvitamine igal pool keelatud.

§ 19. Sel ajal kui jõgedes suuremad kalade rändamised on ja nad vastu vett üles ujuvad, on selle läheduses, nimelt jõesuu ümbruses, igasugune tegevus, mis kalu hirmutab, nagu jõepõhja puhastamine bagerimasinaga ja lõhkeainetega lõhkumine ja muu sarnane tegevus keelatud.

§ 20. Seespool keelupiirkonda, kus kevadel kudejad kalad on, peab igasugune kala- ja vähjapüük 1. aprillist kuni 15. juunini ära jääma. Keelupiirkondades, kus sügise kudejad kalad on, ei ole lubatud kalu püüda 1. septembrist kuni 1. detsembrini.

M ä r k u s. Keelupiirkonnad määrab ära Põllutööministeerium, samuti jääb tal õigus üksikutes kohtades keelu aega pikendada ehk lühendada.

§ 21. Keelupiirkondades ja nende lähikonnas ei ole lubatud keelu ajal lõhkeainetega lõhkumine ega muu sarnane tegevus, mis kalade rahulist kudemist takistab.

§ 22. Rennid ja torud, mis vett vesirataste ehk turbiinide peale juhiavad, peavad nii korraldatud olema, et kalad sinna sisse ei pääse. Kui selleks sissevoolu avause ette võre tehakse, siis ei tohi võrekepikeste vahe mitte üle 20 millimeetri olla.

§ 23. Keelatud on:

1) rikkuda loomusekohti veekogu põhjale asetatud ja jäässe pandud takistustega;

2) jätta vaiu vette pärast püügi lõpetamist ja püügiriistade äravii-
mist.

§ 24. Kalaaedade ja -tõkete ehitamist ja seisupüügiriistade ülesseadmist jooksvaisse vetesse, mille koh-

ta ei ole erimäärust, lubatakse, kui vesi on ühe omaniku piires, kuni voolu keskkohani, aga kui voolu keskkohast on piiriks, siis igal omanikul oma osa pooleni, kuna vähemalt pool voolavast veekogust täielikult peab olema vaba igasugustest seisupüügiriistadest.

Põllutöömínisteeriumil on õigus lubada merde suubuvail laevasõiduks kõlbmatuil jõgedel lõhe ja iheruse kude aja! tarvitada lõhe ja iheruse püügiks kaldast kaldani ehitatud tõkkeid, nimetatud kalaliikidest kalakasvatuse otstarbeks marja saamiseks.

VI. Seaduse teostamine ja järelvalve.

§ 25. Kalaasjanduse ülevaataja, kes riigi poolt kalapüügi kaitseks on määratud, niisama ka rannavalve ja politsei ametnikud on kohustatud selle järele valvama, et kaalpüügisse puutuvad seadused ja eeskirjad täpisealt täidetak.

Ülemalnimetatud isikud on kohustatud kalapüüdjate kaitseks välja astuma, kui neile seadusvastaseid takistusi tehakse.

§ 26. Rahukohtu trahviseaduse § 57-das ettenähtud rahatrahvi ülemmäär tõstetakse 10.000 margani ja lisatakse § 57-dale juurde järgmised märkused:

M ä r k u s 3. Keelatud püügi-giriistad, samuti ka keelatud püügi ajal ja kohal leitud püügiriistad konfiskeeritakse.

M ä r k u s 4. Käesolevas paragrahvis ettenähtud rahatrahvi alla langevad ka need, kes rikuvad kalapüügi seaduse § 2-ses ettenähtud Põllutööministeeriumi poolt kinnitatud kokkulepet või tema poolt avaldatud sundmäärust.

§ 27. Alamõõdulised kalad ja vähjad, kui nad vettelaskmiseks kõlbmatud on, võetakse ära (konfiskeeritakse) ja antakse ilma tasuta ligemale heategevale asutusele ehk vaestele.

§ 28. Põllumajanduse seaduse (V. S. K. XII k. II jagu Ustav selsk. hosäistw.) §§ 560—572 ja Balti Eraseaduse §§ 1029—1032 ühes märkusega kaotavad maksvuse.

§ 29. 1) Balti Eraseaduse § 1034 juurde lisatakse järgmine märkus:

M ä r k u s. Juhtumistel, mis ette nähtud Kalapüügi seaduse § 2-ses, on Põllutööministeeriumil õigus kalapüüki mitme omaniku päralt olevates vetes ajutiselt ära keelata ja kalapüüki sundmäärustega korraldada.

2) Balti Eraseaduse § 1038 juurde lisatakse järgmine märkus:

M ä r k u s. Iseäralised kitsendused kalapüügi suhtes on ette nähtud Kalapüügi seaduses.

A

2/1938

76980